

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/165/2022
Identifikačné číslo spisu: 6119432549
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6119432549.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému U. S., narodenému XX. L. XXXX, Š. XX, t.č. C. - D. H., M. XX, o zaplatenie 3 434 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15Csp/1/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 29. decembra 2021 sp. zn. 27CoCsp/53/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 29. decembra 2021 sp. zn. 27CoCsp/53/2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. júna 2021 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa po čiastočnom späťvzati žaloby domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 3 434 eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 3 434 eur od 7. mája 2019 do zaplatenia a nepriznal žalovanému náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, že na základe zmluvy o úvere - Lepšia splátka zo 4. marca 2015 poskytol veriteľ Poštová banka, a.s. žalovanému ako dlžníkovi úver, ktorý mal splácať v 108 pravidelných mesačných splátkach. Rovnakú povinnosť mal aj spoludlžník. Žalobkyňa si uplatnila nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako právny nástupca pôvodného veriteľa (banky) z titulu postúpenia pohľadávky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nebola naplnená podmienka doručenia písomnej výzvy banky dlžníkovi na zaplatenie dlhu pred postúpením pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“). Žalobkyňa tvrdila, že takouto výzvou mala byť písomnosť zo 16. januára 2017 (č. l. 45 spisu), ktorou právny predchodca žalobkyne žalovaného vyzýval pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru na doplatenie dlžných splátok úveru s upozornením, že inak vyhlási úver za predčasne splatný, a tiež písomnosť z 13. februára 2017 (č. l. 18 spisu), ktorou právny predchodca žalobkyne vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaného na úhradu takto mimoriadne zosplateného dlhu. S uvedenou argumentáciou žalobkyne sa súd prvej inštancie nestotožnil, listiny zo 16. januára 2017 či

13. februára 2017 nepovažoval za výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách s poukazom na značný odstup času, ktorý uplynul od okamihu ich vyhotovenia do okamihu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok (6. mája 2019). Poukázal, že stav deklarovaný v písomnosti zo 16. januára 2017 či 13. februára 2017 (najmä o výške dlhu) bol v čase pred postúpením pohľadávky neaktuálny, a to aj s poukazom na prirastajúce príslušenstvo (úroky z omeškania). Z listín nevyplýva úmysel banky, že mali byť zasielané žalovanému práve v súvislosti so zamýšľaným postúpením pohľadávky. Je pritom zrejmé, že účelom vyhotovenia týchto listín - výziev bolo jedine dodržanie postupu stanoveného § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), aby sa pohľadávka mohla účinne stať splatnou ešte pred uplynutím dojednanej konečnej splatnosti. Bol toho názoru, že výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách musí byť kvalifikovaná. Podľa súdu prvej inštalácie nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt bez súhlasu dlžníka. Písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 53 ods. OZ (teda v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) a písomnosti vyhotovované veriteľom a doručované dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (teda v súvislosti s osobitnými podmienkami postupovania pohľadávok) sa navzájom nenahrádzajú, ani nekonzumujú, keď účel každej z nich a aj z toho plynúci obsah každej z nich je odlišný. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/21/2020. Uviedol, že žalobkyňa netvrdila, že by banka doručovala do okamihu postúpenia pohľadávky žalovanému iné výzvy. Písomné oznámenie postupcu (banky) žalovanému o postúpení pohľadávky z 27. mája 2019 tiež nie je výzvou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

1.2. Po právnom posúdení vecí podľa § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1 a 2 OZ, § 1, § 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a § 92 ods. 8 zákona o bankách dospel súd prvej inštalácie k záveru, že absencia riadnej výzvy na úhradu dlžníkovi pred postúpením pohľadávky spôsobuje neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a túto okolnosť považoval za dôvod na zamietnutie žaloby, pretože žalobkyňa sa nikdy platne nestala veriteľom postúpenej pohľadávky, a preto jej ani nesvedčí aktívna vecná legitímácia, ktorú súd musí skúmať ex offio. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštalácie rozsudkom z 29. decembra 2021 sp. zn. 27CoCsp/53/2021 rozsudok súdu prvej inštalácie potvrdil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením vecí v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštalácie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukázal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalobkyne doplnil, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ako lex specialis k všeobecnej právnej úprave postúpenia pohľadávok obsiahnutej v OZ upravuje osobitnú kategóriu bankových peňažných pohľadávok a ich postúpenia inej osobe, aj inej osobe ako banke, ako je tomu v danej veci, vzhľadom na potrebu špecifickej ochrany informácií, ktoré podliehajú osobitnému režimu bankového tajomstva, v ktorom má špecifické privilegované postavenie klient banky bez ohľadu na to, či je súčasne spotrebiteľom alebo nie (možnosť postúpenia spotrebiteľských úverových pohľadávok osobitne upravuje § 17 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý však vo veci nebol použitý). Považoval preto za bezvýznamné pre konkrétny prípad, či záver súdu prvej inštalácie je v súlade alebo v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštalácie vychádzajúcim z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/21/2020, podľa ktorého: „zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, no z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka.“ Takýto výklad rozhodného ustanovenia a pojmu „písomná výzva“ podľa odvolacieho súdu vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/147/2017 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu pod č. 8/2018 (správne R 60/2018 - pozn. dovolacieho súdu) vyslovil, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o

bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež ochranu práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

2.2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, že je to práve účel ochrany práv klienta, ktorému slúži aktuálna informácia o zámere banky postúpiť za splnenia zákonom stanovených podmienok, z ktorých niektoré sú závislé od správania klienta (možnosť uhradenia omeškaného peňažného záväzku), jeho bankovú pohľadávku (záväzok klienta) na inú osobu. Len takáto aktuálna informácia umožní klientovi ochrániť svoje práva a zvrátiť zámer banky uhradením omeškaného peňažného záväzku v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva pred postúpením pohľadávky, ako mu to dovoľuje druhá veta citovaného rozhodného ustanovenia. Význam a dôležitosť tejto výzvy pre ochranu práv klienta vyplýva podľa odvolacieho súdu i zo zákonom vyžadovanej podmienky písomnosti tejto výzvy (a s tým spojenej osobitnej formy doručovania, vytvorenia možnosti klientovi oboznámiť sa s výzvou v zmysle § 45 OZ). I keď zákon osobitne neupravuje obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka klienta informovať, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu. Žalobkyňou predložené dôkazy, listiny zo 16. januára 2017 či 13. februára 2017, ktorými chcela preukázať splnenie požiadaviek v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, vzhľadom na ich obsah a dátum ich vyhotovenia i doručovania tieto požiadavky nespĺňajú, pretože nemajú žiaden vzťah k právnomu úkonu postúpenia pohľadávky, od ktorého žalobkyňa odvodzuje svoje postavenie veriteľa a aktívnu vecnú legitímáciu v spore, postúpenie nijakým spôsobom nespomínajú, a preto neslúžia ochrane práv klienta podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ich účelom bolo iba splnenie podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Odvolací súd uzavrel, že absencia riadnej výzvy pred postúpením pohľadávky spôsobuje neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobkyňa sa platne nestala veriteľom postúpenej pohľadávky, a preto jej ani nesvedčí aktívna vecná legitímácia. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne má za následok zamietnutie žaloby. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ust. § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Žalobkyňa vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP v dovolaní namietala, že odôvodnenie rozhodnutí tak odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie nie je preskúmateľné. Odvolací súd podľa názoru žalobkyne svoj rozsudok odôvodnil príliš svojvoľne a formalisticky. Napriek tomu, že ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pojednáva iba o písomnej výzve bez akýchkoľvek osobitných náležitostí, súdy žalobu žalobkyne zamietli v celom rozsahu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v dôsledku absencie osobitnej náležitosti v písomnej výzve banky klientovi. Dovolateľka poukázala na nejednotnosť rozhodovacej praxe súdov v otázke posudzovania osobitných obsahových náležitostí písomnej výzvy banky klientovi pred postúpením pohľadávky, ktoré v skutkovo a právne obdobných veciach rozhodujú rôzne, čo podľa žalobkyne výrazne naruša princíp právnej istoty. Právne závery odvolacieho súdu sú podľa žalobkyne v rozpore so závermi iných odvolacích súdov, ako aj samotného znenia sporného ustanovenia zákona o bankách, čo žiadnym spôsobom neprispieva k naplneniu princípu právnej istoty.

3.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalobkyňa uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od výkladu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. (t.j. 6. mája 2019) v otázke, či písomná výzva banky alebo pobočky zahraničnej banky voči svojmu klientovi musí pre splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách obsahovať osobitné obsahové náležitosti. Za otázku v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ neriešenú považovala otázku, či je možné za kvalifikovanú výzvu banky alebo pobočky zahraničnej banky voči svojmu klientovi považovať podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách akúkoľvek písomnú výzvu k úhrade čo i len časti jeho omeškaného peňažného záväzku alebo táto písomná výzva

musí obsahovať aj osobitné obsahové náležitosti okrem upozornenia dlžníka na jeho omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Žalobkyňa namietala, že na účinné postúpenie pohľadávky v zmysle predmetného ustanovenia zákona o bankách postačuje kumulatívne splnenie 2 zákonných podmienok, ktoré v predmetnom konaní boli splnené, a to a/ vyzvať dlžníka na splnenie čo len časti jeho peňažného záväzku a b/ omeškanie dlžníka so splnením čo len časti peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní. Zdôraznila, že postupca nebol v prípade splnenia zákonných podmienok povinný upozorňovať a informovať dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnený postúpiť pohľadávku na inú osobu, nakoľko zo znenia ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách mu takáto povinnosť ako banke ani nevyplýva. Žalobkyňa sa nestotožnila s argumentáciou odvolacieho súdu, že ak písomná výzva banky klientovi k úhrade jeho peňažného dlhu vo svojom obsahu nespomína „postúpenie“, potom neslúži k súdnej ochrane práv klienta, a teda nie je výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Namietala, že ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením zároveň upraviť i ďalšie nevyhnutné náležitosti výzvy, bolo by to v predmetnom zákonnom ustanovení výslovne a jednoznačne uvedené. Pokiaľ súdy vykladali ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách takým spôsobom, že písomnej výzve banky klientovi pripisovali osobitné náležitosti, ktoré z tohto zákonného ustanovenia v žiadnom možnom výklade nevyplývali (v dôsledku čoho nepovažovali žiadnu výzvu k úhrade omeškaného dlhu dlžníka za výzvu podľa predmetného ustanovenia), potom podľa názoru dovolateľky rozhodnutia oboch súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že postupca dodržal všetky podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa osobitných predpisov a žalobkyňa uvedené v konaní podľa vlastného názoru preukázala tak skutkovými tvrdeniami, ako aj predloženými listinnými dôkazmi, a preto je preukázateľne aktívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní. Vzhľadom na uvedené zastávala názor, že jej vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie žalobkyne - predmetnú skutočnosť preukázala predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu opatreným podacím hárkom, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách ďalej v konaní preukázala prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, platobnou históriou úveru i predloženými výzvami postupcu spolu s dôkazmi o ich doručovaní.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je nielen prípustné ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán,

ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážení) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

12. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala v prvom rade z ust. § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10, 9Cdo/248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Žalobkyňa namietanú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP oprela o tvrdenie, že odvolací súd svoj potvrdzujúci rozsudok odôvodnil príliš formalisticky a svojvoľne. Napadnuté rozhodnutie preto považovala za nepreskúmateľné. Odvolací súd podľa názoru dovolateľky vyložil ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobom, ktorý z neho v žiadnej interpretácii nevyplýva, navyše jeho závery sú v rozpore so závermi iných krajských súdov, čo narúša požiadavku právnej istoty.

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorý by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

16.1. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 3 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v podstatných bodoch naň odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd podrobne zdôvodnil, prečo dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, v dôsledku čoho žalobu zamietol. Skutočnosť, že dovolateľka sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP totiž nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

17. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. záver, že odôvodnenie rozhodnutia je zmätočné či v rozpore s princípom právnej istoty. Odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysporiadal aj s odvolacou argumentáciou žalobkyne odkazujúcou na závery iných odvolacích súdov. Pokiaľ z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd rozhodol aj na podklade záverov Krajského súdu v Žiline vyjadrených v rozhodnutí sp. zn. 11CoCsp/21/2020, ktoré sú podľa názoru dovolateľky rozdielne od záverov vyjadrených v iných rozhodnutiach odvolacích súdov v skutkovo obdobných veciach (pozri najmä body 9., 10. a 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku), svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného považuje za potrebné dodať nasledovné:

17.1. Zákonná formulácia princípu právnej istoty vyjadrená v čl. 2 CSP chráni hodnotu predvídateľnosti práva resp. súdnych rozhodnutí ako jednu z najvyšších ústavných hodnôt materiálneho právneho štátu. V zmysle odseku 2 citovaného článku je právnou istotou stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má (podľa odseku 3 tohto článku, pozn.) právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Inými slovami, princíp predvídateľnosti rozhodovania a rozhodnutia znamená, že účastníci právnych vzťahov môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako. Iba takýto postup rešpektuje právnu istotu a jeho dôsledné dodržiavanie sa významne pozitívne prejavuje aj v rámci celkového nazerania spoločnosti na význam a úlohu práva. Na druhej strane je nutné uviesť, že predvídateľnosť práva nemožno vnímať absolútne. Obdobnú vec je možné rozhodnúť aj inak než v predošlých prípadoch. V takom prípade je však súd povinný svoje závery riadne, racionálne a ústavne konformne odôvodniť (čl. 2 ods. 3 CSP), a to takým spôsobom, aby predošlé rozhodnutia neboli ignorované, ale práve naopak, aby sa s nimi súd argumentačne vysporiadal (k tomu pozri aj nález Ústavného súdu SR z 21. novembra 2017 sp. zn. III. ÚS 289/2017).

18. Z obsahu dovolania je celkom zřejmé, že žalobkyňa sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybníť právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj

pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (k tomu pozri aj R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo 265/2021).

19. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalobkyňa nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Len sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

21. Žalobkyňa v dovolaní namietala aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

22. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

24. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že má ísť o otázku riešenú odvolacím súdom a to buď o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), alebo o procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

26. V dovolaní, prípustnosť ktorého sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd; vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne; uviesť ako by mala byť táto otázka správne riešená.

26.1. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd doposiaľ neriešil a je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ neposudzoval právnu otázku vymedzenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ

vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

27. Predmetom dovolacieho prieskumu bolo posúdenie dôvodnosti uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP s vymedzením právnej otázky dovolateľky, či písomná výzva banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách musí okrem upozornenia dlžníka na jeho omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku obsahovať aj iné osobitné obsahové náležitosti.

28. Dovolaťkou formulovaná otázka bola v praxi dovolacieho súdu riešená len čiastočne (napr. v rozhodnutiach sp. zn. 1Cdo/147/2017, 7Cdo/191/2021). Dovolací súd tak dospel k záveru, že žalobkyňa zákonom zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku, riešenie ktorej bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčové, preto uvádza nasledovné:

29. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavia v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

30. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (účinného v čase postúpenia uplatnenej pohľadávky, pozn.), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

31. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky,

úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

32. Rozhodnutie najvyššieho súdu z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 publikované v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí všeobecných súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018 jednoznačne určilo, že zákon č. 483/2001 Z. z. je kľúčovým právnym predpisom upravujúcim činnosť bánk, ktorého § 92 ods. 8 zároveň veľmi presne upravuje, za akých okolností môže banka postúpiť pohľadávku z úveru na inú banku a tiež aj na tretiu osobu, a to aj na osobu bez bankovej licencie a bez súhlasu dlžníka. Pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 vyššie citovaného zákona musí banka a/ písomne vyzvať svojho klienta, aby dlh zaplatil a b/ ak je napriek písomnej výzve klient v omeškani viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, môže uplynutím uvedených 90 dní pohľadávku postúpiť. Postúpenie pohľadávky banky v rozpore s uvedenými zákonnými podmienkami je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom (nasledované ďalej v rozhodovacej činnosti napr. v rozhodnutiach sp. zn. 7Cdo/26/2017, 4Cdo/83/2021, 5Cdo/36/2020, 4Cdo/162/2020).

33. Vyššie uvedené sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym predpisom. Len v prípade, ak by tieto podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt neboli splnené, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané a len v takom prípade by išlo o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ.

34. Inak povedané, citované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu v zmysle citovaného ustanovenia je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškani aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

35. Primárnym právnym problémom v prejednávanej veci je posúdenie (ne)platnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 OZ, pretože od tejto skutočnosti sa odvíja aktívna vecná legitímácia žalobkyne. Rozhodujúcim je teda posúdenie, aké podmienky musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobkyňu zmluvou o postúpení pohľadávok, keď je zrejmé, že ich nedodržanie je sankcionované absolútnou neplatnosťou tohto právneho úkonu pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). Podľa názoru dovolacieho súdu niet žiadneho dôvodu odkláňať sa od názorov vyjadrených v citovanom judikáte R 60/2018 a vyžadovať, aby výzva banky adresovaná dlžníkovi v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách obsahovala ďalšie, osobitné náležitosti než tie explicitne vyjadrené. Uvedené rozhodnutie jasne definovalo podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky, a to a/ preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškani) a b/ dlžníkovo následné nepretržité omeškani dlhšie ako 90 dní.

36. Vychádzajúc z uvedeného, ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP a § 150 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného

postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností vedie k záveru o neplatnosti úkonu postúpenia pohľadávky, čo má za následok nepreukázanie aktívnej legitimácie postupníka. Zákon ale pre výzvu v zmysle cit. ustanovenia nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti. Z citovaného znenia sporného ustanovenia výslovne vyplýva len to, že banka môže postúpiť svoju pohľadávku, ak je napriek písomnej výzve banky jej klient/dlžník nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z predmetného ustanovenia však pri použití žiadnej z výkladových metód nevyplýva povinnosť banky osobitne oznámiť klientovi možnosť postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu. Banka nie je povinná osobitne upozorňovať resp. informovať klienta/dlžníka na skutočnosť, že po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie dlhu bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu.

37. Ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku. Z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejماً konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že uvedenú otázku okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky.

38. V posudzovanom prípade právny predchodca žalobkyne, Poštová banka, a.s. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 6. mája 2019 (č. l. 8 a nasl. spisu) postúpil na žalobkyňu pohľadávku žalovaného zo zmluvy o úvere č. 8429955084. Na č. l. 45 spisu je založená výzva právneho predchodcu žalobkyne adresovaná žalovanému na zaplatenie dlžnej pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 8429955084 zo dňa 4. marca 2015, ktorá je právnym predchodcom žalobkyne datovaná dňom 16. januára 2017. Žalobkyňa súdu predložila i listinu z 13. februára 2017 adresovanú žalovanému (č. l. 18 spisu), ktorej obsahom bolo vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úverovej pohľadávky zo Zmluvy o úvere č. 8429955084 zo 4. marca 2015 ako aj výzva na zaplatenie dlžnej sumy, s ktorou bol žalovaný k 13. februáru 2017 v omeškaní. Súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd nepovažovali takéto oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti za kvalifikovanú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách s odôvodnením, že pre postúpenie pohľadávky v zmysle predmetného ustanovenia zákona o bankách nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka klienta informovať, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude oprávnená postúpiť pohľadávku na inú osobu.

39. Ak teda odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí vyslovil, že žalobkyňa predloženými listinami zo 16. januára 2017 a 13. februára 2017 vzhľadom na ich obsah a dátum vyhotovenia i doručovania nepreukázala splnenie požiadaviek v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože ich účelom bolo iba splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a nemajú žiaden vzťah k právnemu úkonu postúpenia pohľadávky, od ktorého žalobkyňa odvodzovala svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore, dovolací súd uzatvára, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

40. Nad rámec dáva dovolací súd ešte do pozornosti potrebu zaoberať sa otázkou, či žalovaný mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom mu doručovaných výziev postupcu zo 16. januára 2017 a 13. februára 2017 (bez ohľadu na to, či tak skutočne urobil), keď z obsahu súdneho spisu sa javí, že predmetné písomnosti boli žalovanému doručované na adresu uvedenú v Zmluve o úvere č. 8429955084 a žalovaný si ich v odbernej lehote neprevzal. Dovolací súd pripomína, že ak adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právneho úkonu obsahujúceho takýto prejav vôle bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil.

41. V kontexte uvedeného najvyšší súd záverom konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že vo výzve podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách musí banka klienta informovať o možnosti postúpiť pohľadávku na tretiu osobu. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 OZ).

42. Vzhľadom na to, že dovolaním napadnutý rozsudok (v riešení otázky naplnenia predpokladov pre postúpenie pohľadávky na žalobkyňu, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP) s tým, že náprava zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP).

43. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.